

مقاله‌ی پژوهشی

مقایسه رضایتمندی زناشویی و صمیمیت زناشویی دانشجویان زن شاغل و غیر شاغل متاهل
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

*اعظم احمدپور

کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی دانشگاه
آزاد اسلامی، واحد اهواز، اهواز، ایران

تهمینه خالدی

کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی دانشگاه
آزاد اسلامی، واحد اهواز، اهواز، ایران

خلاصه

مقدمه: هدف از پژوهش حاضر، مقایسه رضایتمندی زناشویی و صمیمیت زناشویی دانشجویان زن شاغل و غیر شاغل متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز بود.

روش کار: نمونه آماری این پژوهش علی-مقایسه‌ای این شامل ۲۴۶ نفر از زنان متاهل (۱۲۴ نفر شاغل و ۱۲۲ نفر غیر شاغل) از دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسش‌نامه‌های رضایت زناشویی اینریچ و صمیمیت زوجین باگروزی بود. داده‌ها از طریق تحلیل واریانس دوطرفه تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که نمرات میانگین رضایت زناشویی و صمیمیت زناشویی زنان شاغل بالاتر از زنان غیر شاغل بوده و این تفاوت، معنی‌دار است ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که زنان شاغل صمیمیت زناشویی و رضایت زناشویی بالاتری را نسبت به زنان شاغل گزارش نموده‌اند.

واژه‌های کلیدی: شاغل، رضایت زناشویی، زنان، صمیمیت زناشویی

*مؤلف مسئول:

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، اهواز، ایران
Azamahmadpour58@yahoo.com

تاریخ وصول: ۹۵/۱۱/۲۵

تاریخ تایید: ۹۵/۱۲/۲۵

مقدمه

پیمان ازدواج در دین اسلام از محبوبترین تکالیف و شادترین وظایف خویشاوندی مقرر بین خالق و مخلوق است. شاید بتوان ادعا کرد هیچ مستحبی و واجبی تا این اندازه مورد رضایت خالق و مخلوق نیست و دین اسلام قدر و ارزش والایی برای ازدواج قائل شده است. سالم ترین جامعه بشری، جامعه ای است که کوچکترین واحد آن یعنی خانواده، سالم باشد. زن و شوهر به یکدیگر عشق بورزند تا بر پایه آن عشق به خدا حاصل شود و کانون گرم خانواده نعمتها و برکتهای الهی را جذب کند و نسلی پاک و شاداب تحویل جامعه دهد. اولین قدم تشکیل خانواده ازدواج است که انسان را از حالت تجرد، خارج و برای ساختن جامعه بزرگ، انسانها را آماده می سازد (۱).

رضایت زناشویی^۱ یک ارزیابی کلی از وضعیت رابطه زناشویی یا رابطه عاشقانه کنونی فرد است. رضایت زناشویی می تواند انعکاسی از میزان شادی افراد از روابط زناشویی و یا ترکیبی از خشنود بودن به واسطه بسیاری از عوامل مختص رابطه زناشویی باشد. رضایت یک فرد از زندگی زناشویی به منزله رضایت وی از خانواده محسوب می شود و رضایت از خانواده به مفهوم رضایت از زندگی بوده و در نتیجه تسهیل در امر رشد و تعالی و پیشرفت مادی و معنوی جامعه خواهد شد (۲). می توان رضایت زناشویی را به عنوان یک موقعیت روان شناختی در نظر گرفت که خود به خود به وجود نمی آید، بلکه مستلزم تلاش هر دو زوج است. به ویژه در سال های اولیه، رضایت زناشویی بسیار بی ثبات است و روابط در معرض بیشترین خطر قرار دارند (۳).

کاپلان و سادوک (۴) بیان می کنند که رضایت زناشویی یک تجربه شخصی در ازدواج است که تنها توسط خود فرد در پاسخ به میزان لذت رابطه‌ی زناشویی قابل ارزیابی است. آنها باور دارند که رضایت زناشویی به انتظارات افراد بستگی دارد. زندگی زناشویی زمانی می تواند زندگی موفقی باشد که طرفین از همگنی و همسخنی فرهنگی و طبقاتی برخوردار باشد و ارزشهای مشابه و همسان داشته باشند زیرا با پدید آمدن تمدن ماشینی رابطه زن و مرد پیچیده شده است. بنابراین ازدواج فونونی دارد که زوجین باید از آن مطلع باشند و گر نه ناخواسته دچار مشکلاتی خواهند شد که، منجر به جدایی می شود (۵).

صمیمیت زناشویی^۲ به عنوان جنبه ای مهم از زندگی زناشویی دارای تاریخی طولانی است که تلاش برای طبقه بندی آن به زمان ارسطو بازمی گردد و امروزه بخشی از دانش موجود در این زمینه، مشاهدات وی را تأیید می کند اما مطالعه علمی درباره آن از دهه ۱۹۹۰ آغاز شده است و با مطرح شدن موضوعی مانند روابط بین فردی در روان شناسی خانواده

و قلمداد کردن روابط صمیمی بین زن و شوهر، به عنوان یکی از انواع مهم آن، این رابطه جایگاه و معنایی خاص در زندگی زناشویی یافته است به گونه ای که در نظریه پردازی درباره ی خانواده به اهمیت پیوند صمیمانه میان همسران تأکید می کند و آن را برای ایجاد هویت خانوادگی مطمئن لازم می داند. صمیمیت با ایجاد بعد خاص و مثبت در زندگی زناشویی و تأمین بهداشت روانی اعضای خانواده، عاملی محافظت کننده و نیرومند در برابر مشکلات فردی و اجتماعی است. از این لحاظ بر صمیمیت بین زن و شوهر در خانواده تأکید می کند (۶). شناخت صمیمیت به معنای شناخت تنوع در ساختارهای خانوادگی است و به همین دلیل درمانگران خانواده سعی می کنند تا با در نظر گرفتن فرد در روابط صمیمانه ای که در خانواده دارد، مشکلات فردی را تنها حاصل رشد و تحول فردی ندانند و در درمان موقعیتی را ایجاد کند که زوج ها صمیمیت خود را با یکدیگر افزایش دهند و سبک های متفاوت صمیمیت را درک کنند. به طور قطع صمیمیت برای والدین و فرزندان، برای همسران و برای پایدار ماندن و استحکام خانواده و ارتباطات زناشویی مفید و لازم است. یک رابطه صمیمانه شامل مراقبت کردن، اعتماد متقابل و پذیرش است و کیفیت رابطه، پایداری برای صمیمیت جنسی و غیر جنسی زوج ها است (۷).

۱ در پژوهشی که به بررسی رضایت زناشویی خانواده های زنان شاغل و خانه دار پرداخت نتایج حاکی از آن بود که رضایت زناشویی زنان خانه دار بیشتر از زنان شاغل می باشد. همچنین نتایج نشان داد که رضایت زناشویی مردان دارای همسر خانه دار بیشتر از مردان دارای همسر شاغل است (۸). در تحقیقی با بررسی پیش بینی رضایتمندی زناشویی از روی متغیرهای باورهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی در زنان متقاضی طلاق و عادی شهر مشهد (۹) نتایج به دست آمده نشان داد که رضایتمندی زناشویی را می توان از روی متغیرهای باورهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی در دو گروه متقاضی طلاق و عادی پیش بینی نمود. سیونیلی^۳ و همکاران، در پژوهش تاثیر سنگینی بار مسئولیت بر روی صمیمیت جنسی و رضایت زناشویی در زوج های آکزایمر را مورد بررسی قرار دادند. یافته ها نشان داد که میان گروه آزمایش و شاهد در خصوص رضایت زناشویی و صمیمیت عاطفی و جنسی تفاوت وجود داشت (۸). میرگان^۴، رابطه میان مهارت های هیجانی، صمیمیت و رضایت زناشویی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان که مهارت های هیجانی می توانند، به طور پایا در روابط میان همسران مشاهده گردد. همچنین نتایج از الگویی که در آن مهارت های هیجانی از طریق تاثیرشان بر صمیمیت، رضایت زناشویی را متأثر می سازد حمایت می کند. و

³Syvnyly⁴Mirgan¹Marital Satisfaction²Marital Intimacy

صمیمیت بالا باعث افزایش رضایت زناشویی می‌شود (۱۱).

در مطالعه‌ای که به مقایسه رضایت جنسی، تعهد زناشویی، صمیمیت زناشویی و تصویر بدن در زنان متأهل شاغل و خانه‌دار پرداختند. نتایج حاصل نشان داد که بین زنان شاغل و خانه‌دار در میزان رضایت جنسی، تعهد زناشویی، صمیمیت زناشویی و تصویر بدن تفاوت معناداری وجود دارد، به این معنا که زنان شاغل در هر چهار متغیر نتایج بهتری را گزارش کرده‌اند (۱۲). در پژوهشی راستی، کریم‌زاده و رفیعی کیاسری، به بررسی مقایسه صمیمیت زوجین و مثبت‌اندیشی در بین زنان بارور و نابارور پرداختند. نتایج نشان داد از بین شش مولفه صمیمیت، چهار مولفه (حل تعارض، بیانگری، رابطه جنسی و خودمختاری) در زنان بارور بیشتر از زنان نابارور است (۱۳).

دغاغله، عسگری و حیدری در تحقیق خود به بررسی رابطه، عشق، صمیمیت با رضایت زناشویی در میان کارمندان دانشگاه آزاد اسلامی شهر اهواز پرداختند. نتایج نشان داد که بین صمیمیت و رضایت زناشویی رابطه‌ی مثبت معنی‌دار وجود دارد (۱۴). هیتون و برات^۱ به این نتیجه رسیدند که همبستگی مثبت و معناداری بین عمل به باورهای دینی و میزان صمیمیت، توافق، صادق بودن، محبت و پایبندی به تعهدات وجود دارد، به این معنا که هر چه میزان عمل به باورهای دینی در زوج‌ها بالاتر باشد، آنها احساس رضایت بیشتری را تجربه می‌کنند (۱۵).

با توجه به مطالب ارائه شده هدف از پژوهش حاضر مقایسه رضایت‌مندی زناشویی و صمیمیت زناشویی دانشجویان زن شاغل و غیر شاغل متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز می‌باشد.

روش کار

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان زن متأهل شاغل و غیر شاغل دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز است که در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفتند. حجم جامعه آماری ۳۵۰ نفر بوده که طبق جدول مورگان نمونه این تحقیق مشتمل بر ۲۴۶ نفر از جامعه مذکور می‌باشد که برای انتخاب آنها از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده گردید.

ابزار پژوهش

الف- پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ: این مقیاس در سال ۱۹۸۹ توسط اولسون، فورنیرو و درانکمن^۲ در آمریکا با هدف ارزیابی زمینه‌های بالقوه مشکل‌زا یا شناسایی زمینه‌های قوت و پرباری رابطه زناشویی ساخته شده است (۱۶). پرسشنامه انریچ در ایران توسط سلیمانیان (۱۷) به صورت فرم کوتاه ۴۷ سئوالی ساخته شده است اعتبار و

پایایی این پرسشنامه توسط سلیمانیان مورد محاسبه قرار گرفته است. اعتبار ملاک این پرسشنامه را با پرسشنامه سازگاری خانواده، به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۹۲ (همگی در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار بودند) به دست آورده‌اند که نشانگر اعتبار قابل قبول آن می‌باشد و پایایی آن نیز ۰/۹۵ با روش آلفای کرونباخ محاسبه شده است. در تحقیق حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه رضایت زناشویی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۷۰ که بیانگر ضرایب پایایی قابل قبول پرسشنامه یاد شده می‌باشد.

ب- پرسشنامه صمیمیت زناشویی باگاروزی: پرسشنامه بررسی نیازهای باگاروزی (۱۸) برای ارزیابی نیازهای صمیمیت در ابعاد عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی و تفریحی-اجتماعی طراحی شده است. شامل ۴۱ سؤال است که آزمودنی به شکل رتبه‌بندی شده، از ۱ به معنای "به هیچ وجه چنین نیازی وجود ندارد" تا ۱۰ به معنای "نیاز بسیار زیادی وجود دارد" به هر سؤال پاسخ می‌دهد. بالاترین نمره در هر بعد ۵۰ و در بعد صمیمیت معنوی ۶۰ می‌باشد.

اعتمادی و همکاران (۱۹) پایایی این پرسشنامه با آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۴ به دست آورد و برای تعیین روایی محتوایی، پرسشنامه را در اختیار ۱۵ استاد مشاوره و ۱۵ زن و شوهر قرار دارد و روایی محتوایی آن تأیید شد. ضریب پایایی کل پرسشنامه نیز با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۴ بدست آمد. علاوه بر این، خمسه و حسینیان (۲۰) در مطالعه‌ای پایایی هر بعد صمیمیت را با روش آزمون - باز آزمون محاسبه نمودند که برای صمیمیت عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی و اجتماعی-تفریحی، به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۲، ۰/۸۱، ۰/۹۱، ۰/۸۰، ۰/۶۵، ۰/۷۶، ۰/۵۱ به دست آمد و حاکی از پایایی قابل قبول این مقیاس می‌باشد. در تحقیق حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه عاطفه صمیمیت از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۹، (صمیمیت عاطفی ۰/۷۰، صمیمیت روانشناختی ۰/۵۸، صمیمیت عقلانی ۰/۶۱، صمیمیت جنسی ۰/۵۴، صمیمیت بدنی ۰/۶۵، صمیمیت معنوی ۰/۵۹، صمیمیت زیباشناختی ۰/۷۴ و صمیمیت اجتماعی ۰/۷۰) که بیانگر ضرایب پایایی مطلوب پرسشنامه یاد شده می‌باشد.

نتایج

یافته‌های توصیفی این پژوهش شامل شاخص‌های آماری مانند میانگین، انحراف معیار برای کلیه متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- میانگین، انحراف معیار نمره متغیرهای رضایت زناشویی و

انواع صمیمیت دانشجویان زن متأهل شاغل و غیر شاغل

متغیر	آزمودنی‌ها	میانگین	انحراف معیار	تعداد
-------	------------	---------	--------------	-------

¹Hiyoten and Berat

²Olson, Forniro and Drankman

رضایت زناشویی	شاغل	۱۴۷/۵۲	۹/۸۴	۱۲۴	متغیر صمیمیت معنوی، دانشجویان شاغل ۴۵/۲۶ و ۵/۹۷، غیر شاغل
	غیر شاغل	۱۴۳/۸۴	۱۲/۸۰	۱۲۲	۴۷/۹۵ و ۵/۹۷ و کل دانشجویان ۴۱/۱۰ و ۶/۵۱، در متغیر صمیمیت
	کل دانشجویان	۱۴۵/۷۰	۱۱/۵۳	۲۴۶	زیباشناختی، دانشجویان شاغل ۴۱/۱۰ و ۶/۵۱، دانشجویان غیر شاغل
صمیمیت عاطفی	شاغل	۴۱/۲۲	۶/۶۰	۱۲۴	۴۲/۷۵ و ۴/۴۰ و کل دانشجویان ۴۱/۹۲ و ۵/۶۱ نمره به دست آوردند در
	غیر شاغل	۴۲/۷۲	۴/۵۲	۱۲۲	حالی که در متغیر صمیمیت اجتماعی - تفریحی، نمرات دانشجویان شاغل
	کل دانشجویان	۴۱/۹۶	۵/۷۰	۲۴۶	۳۹/۸۹ و ۷/۴۰، دانشجویان غیر شاغل ۴۰/۹۲ و ۴/۷۵ و کل دانشجویان
صمیمیت روانشناختی	شاغل	۴۰/۵۴	۶/۸۱	۱۲۴	۴۰/۴۰ و ۶/۲۴ می باشد.
	غیر شاغل	۴۰/۶۹	۵/۵۸	۱۲۲	
	کل دانشجویان	۴۰/۶۱	۶/۲۲	۲۴۶	
صمیمیت عقلانی	شاغل	۴۰/۰۲	۹/۵۸	۱۲۴	بحث
	غیر شاغل	۴۳/۹۴	۵/۴۷	۱۲۲	هدف از پژوهش حاضر مقایسه رضایتمندی زناشویی و صمیمیت
	کل دانشجویان	۴۱/۹۷	۸/۰۴	۲۴۶	زناشویی دانشجویان زن شاغل و غیر شاغل متأهل دانشگاه آزاد اسلامی
صمیمیت جنسی	شاغل	۴۰/۳۵	۱۱/۰۱	۱۲۴	واحد اهواز بود. نتایج نشان داد که بین دانشجویان زن متأهل شاغل و
	غیر شاغل	۴۱/۹۸	۸/۱۱	۱۲۲	دانشجویان زن متأهل غیر شاغل از لحاظ رضایت زناشویی تفاوت معنی
	کل دانشجویان	۴۱/۱۶	۹/۷۰	۲۴۶	داری وجود دارد. به عبارت دیگر، دانشجویان زن متأهل شاغل نسبت به
صمیمیت بدنی	شاغل	۴۲/۰۵	۹/۲۹	۱۲۴	دانشجویان زن متأهل غیر شاغل از رضایت زناشویی بالاتری برخوردارند.
	غیر شاغل	۴۲/۳۴	۷/۳۱	۱۲۳	یافته های این مطالعه با پژوهش های نصرتی (۸)، شهرستانی (۹)،
	کل دانشجویان	۴۲/۲۰	۸/۳۵	۲۴۶	سیونیلی و همکاران (۱۰)، میرگان و گوردم (۱۱)، همخوانی دارد.
صمیمیت معنوی	شاغل	۴۵/۲۶	۸/۸۵	۱۲۳	رضایت تجربه شده توسط زن و مرد در ابعاد مختلف با هم همبستگی
	غیر شاغل	۴۷/۹۵	۵/۹۷	۱۲۳	دارد. همچنین کیفیت زندگی این زوج ها به دلیل وضعیت مالی نسبتاً
	کل دانشجویان	۴۶/۵۹	۷/۶۶	۲۴۶	خوب ناشی از دو درآمد، برای زن و شوهر مطلوب است. برای زن،
صمیمیت زیباشناختی	شاغل	۴۱/۱۰	۶/۵۱	۱۲۳	اشتغال تأمین کننده‌ی بسیاری از نیازهایش از جمله مشغله کاری، تنوع و
	غیر شاغل	۴۲/۷۵	۴/۴۰	۱۲۳	چالش انگیزی و قدرت است که ممکن است نقش خانه داری با همه
	کل دانشجویان	۴۱/۹۲	۵/۶۱	۲۴۶	اهمیتش برآورده نکند. در دیدگاه مردان، اشتغال زن به معنای ایفای نقش
صمیمیت اجتماعی - تفریحی	شاغل	۳۹/۸۹	۷/۴۰	۱۲۳	ها و تعهدات غیر سنتی است. در این ازدواج ها مرد به دلیل این که به
	غیر شاغل	۴۰/۹۲	۴/۷۵	۱۲۳	تهایی مسئولیت تأمین مالی خانواده را عهده دار نیست کمتر احساس
	کل دانشجویان	۴۰/۴۰	۶/۲۴	۲۴۶	فشار روانی دارد. این شیوه زندگی بر کیفیت روابط زناشویی نیز اثر مثبت

همان طوری که در جدول ۱ مشاهده می شود در متغیر رضایت زناشویی، میانگین و انحراف معیار، به ترتیب برای دانشجویان شاغل ۱۴۷/۵۲ و ۹/۸۴، غیر شاغل ۱۴۳/۸۴ و ۱۲/۸۰ و کل دانشجویان ۱۴۵/۷۰ و ۱۱/۵۳، و همچنین انحراف معیار و میانگین در دیگر متغیرها در جدول آورده شده است.

در متغیر صمیمیت عاطفی، دانشجویان شاغل ۴۱/۲۲ و ۶/۶۰، غیر شاغل ۴۲/۷۲ و ۴/۵۲ و کل دانشجویان ۴۱/۹۶ و ۵/۷۰، در متغیر صمیمیت روانشناختی، دانشجویان شاغل ۴۰/۵۴ و ۶/۸۱، غیر شاغل ۴۰/۶۹ و ۵/۵۸ و کل دانشجویان ۴۰/۶۱ و ۶/۲۲ و در متغیر صمیمیت عقلانی، میانگین نمرات دانشجویان شاغل ۴۰/۰۲ و ۹/۵۸، غیر شاغل ۴۳/۹۴ و ۵/۴۷ و کل دانشجویان ۴۱/۹۷ و ۸/۰۴، در متغیر صمیمیت جنسی، دانشجویان شاغل ۴۰/۳۵ و ۱۱/۰۱، غیر شاغل ۴۱/۹۸ و ۸/۱۱ و کل دانشجویان ۴۱/۱۶ و ۹/۷۰ می باشد. در متغیر صمیمیت بدنی، نمرات دانشجویان شاغل ۴۲/۰۵ و ۹/۲۹، غیر شاغل ۴۲/۳۴ و ۷/۳۱ و کل دانشجویان ۴۲/۲۰ و ۸/۳۵ در

ارزشمندی و شایستگی دارند (۲۱).

از سوی دیگر در تحقیق حاضر مشاهده شد که بین حیطه های صمیمیت در زمینه های عاطفی، عقلانی، معنوی و زیباشناختی زنان شاغل از صمیمیت پایین تری نسبت به زنان غیر شاغل برخوردار بوده و تفاوت معنی داری مشاهده شد که با پژوهش های مهدیزادگان و شریفی رنایی (۱۲)، راستی و همکاران (۱۳)، دعاغله و همکاران (۱۴)، هیتون و برات (۱۵) همخوانی دارد.

در تبیین این نتایج می توان گفت به دلیل سطح استرس پایین تر و

توانایی نقش‌پذیری، درک و همدلی ضروری است. در نتیجه می‌توان بیان داشت که اگر شرایط برای ابراز انواع صمیمیت‌ها برای زوجین فراهم نباشد، زوجین در ابراز هیچ‌یک آن‌ها موفق نخواهند بود. به نظر می‌رسد افرادی که میزان صمیمیت بالاتری را تجربه می‌کنند قادرند خود را به شیوه‌ی مطلوب‌تری در روابط عرضه کنند و نیازهای خود را به شکل مؤثرتری به شریک و همسر خود ابراز کنند صمیمیت اغلب به عنوان یک فرایند پویا توصیف می‌شود.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که زنان شاغل صمیمیت زناشویی و رضایت زناشویی بالاتری را نسبت به زنان شاغل گزارش نموده‌اند.

خستگی کمتر زنان غیر شاغل نسبت به زنان شاغل موجب شده تا محیط امن و آرامی در منزل مهیا شده که در نتیجه شرایط روحی و روانی بهتری برای زنان غیر شاغل بوجود آمده، که موجبات صمیمیت زناشویی بیشتر را مهیا نموده است. تعریف رایج از صمیمیت، سطح نزدیکی به همسر، به اشتراک گذاشتن ارزش‌ها و عقاید، فعلیت‌های مشترک، شناخت از همدیگر، روابط جنسی و رفتارهای عاطفی مثل نوازش کردن است. فردی که صمیمیت بیشتری را تجربه می‌کند قادر است خود را بهتر در روابط نشان دهد و نیازهای خود را به طور مؤثرتر به همسر خود ابراز کند (۲۱). برای ایجاد صمیمیت عاطفی باید موانع و محدودیت‌های اندکی وجود داشته باشد تا احساسات به راحتی بتوانند در موقعیت یک رابطه بیان شوند. برای ایجاد صمیمیت عقلانی احترام به دیدگاه طرف مقابل،

References

1. Zky Khani G. [The relationship between self-concept, self-regulated learning and academic achievement girl student second city of Shahriar]. MS. Dissertation. Tehran: Teacher Training University, 2005. (Persian)
2. Nilofari A. [Imaging approaches to study the techniques of communication (IRT) Hendrix on increasing self-differentiation married female students of Allameh Tabatabai University]. MS. Dissertation. Tehran: Allameh Tabatabai University, 2008. (Persian)
3. Erfani Akbari M. [Investigating problems related to intimacy and impact of therapy on it]. MS. Dissertation. Tehran: Al-Zahra University, 2008. (Persian)
4. Kaplan M, Maddux JE. Goals and marital satisfaction: perceived support for personal goals and collective efficacy for collective goals. *J Soc Clin Psychol* 2002; 21: 157-64.
5. Samaey B. [Scientific scale measurement of marriage and family]. Tehran: Mission; 2011. (Persian)
6. Khamse A, Hosinian S. [To examine gender differences between different dimensions of intimacy in married students]. *Women's studies* 2008; 1: (Persian)
7. Burnes B, Hile F. *Family therapy in chanhig times: Rasics Texts in counseling and psychology*. New York, NY: Palgrave Maemillan; 1990.
8. Shahrestani M, Doostkam M, Rahbardar H, Mashhadi A. [Prediction of marital satisfaction from the variables of communicative beliefs and marital intimacy in divorce and normal women in Mashhad]. *Journal of women and culture* 2012; 4: 19-41. (Persian)
9. Nosrati A. [Evaluation of marital satisfaction of working women and housewives families of Sharghi Azerbaijan province]. MS. Dissertation. 2014. (Persian)
10. Mehdizadegan I, Sharif Renani Z. [Comparing sexual satisfaction, commitment, marriage, marital intimacy and body image in employed married women and housewives]. *Woman and family studies journal* 2013; 8:135-50. (Persian)
11. Rasti M, Karim Zadeh M, Rafiei Kiasari M. [Comparison of marital intimacy and optimism in between fertile and infertile women]. *Proceeding of the first National Conference on Sustainable Development in Psychology, Social and Cultural Studies*, 2013. (Persian)
12. Daghagheleh F, Asgari P, Haidary A. [The relationship of forgiveness, love, intimacy]. *Social psychology* 2012; 7: 57-69. (Persian)
13. Hiyoten W, Berat R. *Women and gender: A feminist psychology*. 4th ed. New York; USA: McGraw-Hill; 2004.
14. Soleimani A. [Investigate the effect of irrational thinking based on the cognitive approach on marital satisfaction]. MS. Dissertation. Tehran: Tarbiat Moallem University of Tehran, 1995. (Persian)
15. Etemadi A. [Determination of the effectiveness of couple cognitive-behavioral therapy on marital intimacy]. *Journal of psychological studies* 2005; 2(1): 69-87. (Persian)
16. Nazari A. [Principles of couple therapy and family therapy]. Tehran: Nashr Elm. (Persian)
17. Vazirnia F. [A comparison of maternal depression, intimacy and marital satisfaction between employed and unemployed women in Ahvaz]. MS. Dissertation. Islamic Azad University of Ahvaz. (Persian)
18. Bagarozzi DA. *Enhancing intimacy in marriage*. USA: Tylor and Francis Group; 2001.
19. Mirgain SA *Marital health: the association between observed and self reported emotion skills, intimacy and marital satisfaction*. *J Soc Clin Psychol* 2007; 26(9): 983-1009.
20. Simonelli C, Tripodi F, Fabrizi A, Lembo D, Cosmi V, Pierleoni L. The influence of caregiver burden on sexual. *Int J Clin Pract* 2008; 62(1): 47-52.
21. Foley S, Kope SA, Sugrue DP. *Sex matters for women: A complete guide to taking care of your sexual self*. USA: Guilford Press; 2011.